

Της **ΣΙΣΣΥΣ ΣΤΑΥΡΟΠΙΕΡΡΑΚΟΥ**
s.stavropierrakou@realnews.gr

Στην κατάργηση των τεκμηρίων διαβίωσης σχεδιάζει να προχωρήσει η κυβέρνηση, εντάσσοντας το μέτρο στη φορολογική προεκλογική της ατζέντα. Στόχος είναι εντός της επόμενης διετίας τα τεκμήρια διαβίωσης, που οδηγούν σε υπερφορολόγηση πάνω από 2 εκατομμύρια φορολογούμενους κάθε χρόνο, να αποτελέσουν παρελθόν. Πολλές φορές, η μάχη με τα τεκμήρια είναι άνιση, καθώς τα νοικοκυριά δεν μπορούν να δικαιολογήσουν τα τεκμήρια διαβίωσης και απόκτησης περιουσιακών στοιχείων. Στόχος είναι η αντικατάστασή τους από ένα νέο σύστημα εντοπισμού των πραγματικών εισοδημάτων των φορολογούμενων, κυρίως μέσα από την πλήρη εφαρμογή των έμμεσων τεχνικών ελέγχου και την περαιτέρω επέκταση των ηλεκτρονικών συναλλαγών. Σύμφωνα με την εισήγηση που έχουν δεχθεί στελέχη του οικονομικού επιτελείου της κυβέρνησης, δεν αποκλείεται η κατάργηση των τεκμηρίων να πραγματοποιηθεί σε δύο φάσεις, ήτοι να μειωθούν κατά 50% τη μία χρονιά και να καταργηθούν την επόμενη.

Τα τεκμήρια διαβίωσης, το ελάχιστο επίσιο εισόδημα που απαιτείται να έχει κάποιος για να μπορεί να συντηρεί τα περιουσιακά του στοιχεία (αυτοκίνητα, σκάφη αναψυχής, κατοικίες-κύριες και δευτερεύουσες κ.λπ.) καθώς και το ελάχιστο κόστος επίσιας διαβίωσής του, αποτελούν μια μεγάλη αδικία για πολλούς φορολογούμενους, καθώς τα πραγματικά εισοδήματα που δηλώνουν είναι μικρότερα από την τεκμαρτή αξία των περιουσιακών τους στοιχείων, όπως την υπολογίζει η εφορία, με αποτέλεσμα να φορολογούνται υπέρμετρα. Για πα-

Ο υπουργός Οικονομικών
Χρήστος Σταϊκούρας

Σε δύο φάσεις η αντικατάσταση του σημερινού συστήματος φορολόγησης, που επιβαρύνει πάνω από 2 εκατομμύρια φορολογούμενους. Με έμμεσες τεχνικές ελέγχου και επέκταση των ηλεκτρονικών συναλλαγών ο εντοπισμός των πραγματικών εισοδημάτων

ράδειγμα, εάν το συνολικό δηλωθέν εισόδημα του φορολογούμενου είναι 8.000 ευρώ και το άθροισμα των τεκμηρίων διαβίωσης και απόκτησης περιουσιακών στοιχείων είναι 15.000 ευρώ, τότε ο φόρος εισοδήματος θα υπολογιστεί στα 15.000 ευρώ, δηλαδή θα φορολογηθεί για επιπλέον εισόδημα ύψους 7.000 ευρώ.

Είναι ενδεικτικό ότι το 2021 έπεσαν στην παγίδα των τεκμηρίων 2.032.887 φορολογούμενοι, υπόχρεοι και σύζυγοι, στους οποίους καταλογίστηκε επιπλέον εισόδημα ύψους 6,35 δισ. ευρώ. Οι, δε, σύζυγοι φορολογούμενων που επίσης υπέπεσαν στην παγίδα των τεκμηρίων ανήλθαν σε 369.217. Αρχικά δήλωσαν εισόδημα ύψους 395,82 εκατ. ευρώ, αλλά τους καταλογίστηκαν τεκμαρτές δαπάνες ύψους 1,14 δισ. ευρώ, με αποτέλεσμα να φορολογηθούν για συνολικό εισόδημα ύψους 1,54 δισ. ευρώ και φυσικά να πληρώσουν αισθητά αυξημένο φόρο.

Οι έμμεσες τεχνικές ελέγχου που χρησιμοποιούν οι ελεγκτικές Αρχές θα ενεργοποιούνται στις περιπτώσεις φορολογούμενων που εμφανίζουν αδικαιολόγητη αύξηση περιουσιακών στοιχείων, δαπάνες οι οποίες δεν δικαιολογούνται από τα δηλωθέντα εισοδήματα (ατομικά ή/και οικογενειακά), που είναι κοντά στο αφορολόγητο όριο.

Από «κόσκινο» θα περνούν οι δαπάνες που αφορούν πάγια έξοδα κατοικίας-γραφείου, ιδιωτικά σχολεία, δάνεια και αγορές με πιστωτικές κάρτες, στην ιδιωτική ασφάλιση, στους λογαριασμούς ΔΕΚΟ - κινητής τηλεφωνίας.

Αυτές θα διασταυρώνονται με τα εισοδήματα από μισθούς και επαγγελματική δραστηριότητα, επιδόματα-αποζημιώσεις, επιδοτήσεις-επιχορηγήσεις, καθώς και με την περιουσιακή κατάσταση, δηλαδή με ακίνητα (μεταβο-

λής), αλλά και με τις καταθέσεις και τα μετρητά που έχουν οι φορολογούμενοι, με στόχο τον υπολογισμό και τη φορολόγηση των πραγματικών εισοδημάτων.

Πώς προσδιορίζεται

Το τεκμαρτό εισόδημα, κατά την αυτόματη εκκαθάριση κάθε φορολογικής δήλωσης, προσδιορίζεται από το ελάχιστο τεκμήριο διαβίωσης.

Για κάθε φορολογούμενο ο οποίος κατά τη διάρκεια του εκάστοτε προηγούμενου έτους απέκτησε έστω και 0,01 ευρώ εισόδημα από οποιαδήποτε πηγή (π.χ. ακίνητα από τόκους καταθέσεων, επιδόματα τέκνων κ.λπ.), η νομοθεσία προβλέπει ότι ισχύει ελάχιστο τεκμήριο διαβίωσης:

▶ 3.000 ευρώ αν είναι άγαμος ή έγγαμος και έχει επιλέξει να υποβάλει τη δήλωσή του χωριστά από τη σύζυγο ή τον σύζυγο.

▶ 2.500 ευρώ αν είναι έγγαμος και έχει επιλέξει να υποβάλει κοινή δήλωση με τη ή τον σύζυγο.

Υπολογισμός τεκμηρίου διαβίωσης για την κάθε κατοικία

Το τεκμήριο διαβίωσης για την κύρια κατοικία που δηλώνει ο φορολογούμενος υπολογίζεται κλιμακωτά με βάση την επιφάνειά της ως ακολούθως:

▶ Μέχρι και 80 τ.μ. κύριοι χώροι, 40 ευρώ ανά τ.μ.

▶ Από 81 τ.μ. μέχρι και 120 τ.μ. κύριοι χώροι, 65 ευρώ ανά τ.μ.

▶ Από 121 τ.μ. μέχρι και 200 τ.μ. κύριοι χώροι, 110 ευρώ ανά τ.μ.

▶ Από 201 τ.μ. μέχρι και 300 τ.μ. κύριοι χώροι, 200 ευρώ ανά τ.μ.

▶ Από 301 τ.μ. και άνω κύριοι χώροι, 400 ευρώ ανά τ.μ.

Για τους βοηθητικούς χώρους της κύριας κατοικίας ισχύει τεκμήριο 40 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο, ανεξάρτητα από το μέγεθος της επιφάνειας του ακινήτου. Όλα τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται κατά 40% για κατοικίες που βρίσκονται σε περιοχές με αντικειμενικές τιμές από 2.800 έως 4.999 ευρώ το τ.μ. και κατά 70% για κατοικίες που βρίσκονται σε περιοχές με αντικειμενικές τιμές από 5.000 ευρώ ανά τ.μ. και άνω.

Για τις μονοκατοικίες, τα παραπάνω ποσά λαμβάνονται υπ' όψιν αυξημένα κατά 20%. Επίσης, για τις δευτερεύουσες κατοικίες τα παραπάνω ποσά λαμβάνονται υπ' όψιν μειωμένα κατά 50%. Τα τεκμήρια διαβίωσης για τις κατοικίες βαρύνουν τους φορολογούμενους είτε είναι οι ίδιοι ιδιοκτήτες των ακινήτων αυτών, είτε τα νοικιάζουν, είτε τους έχουν παραχωρηθεί δωρεάν.

Προς
κατάργηση
τα τεκμήρια
διαβίωσης